

Møte torsdag den 8. mai kl. 12.55President: **Berit Brørby**

D a g s o r d e n (nr. 29)

1. Innstilling fra utenrikskomiteen om lov om Norges territorialfarvann og tilstøtende sone (Innst. O. nr. 76 (2002-2003), jf. Ot.prp. nr. 35 (2002-2003))
2. Innstilling fra finanskomiteen om lov om endringer i skatteloven m.m. (Innst. O. nr. 77 (2002-2003), jf. Ot.prp. nr. 42 (2002-2003))
3. Referat

U t e n r i k s m i n i s t e r J a n P e t e r s e n
overbrakte 2 kgl. proposisjoner (se under Referat).

Valg av settepresidenter

Presidenten: Presidenten vil foreslå at det velges to settepresidenter for Odelstingets møte torsdag 22. mai – og anser det som vedtatt.

Presidenten ber om forslag på settepresidenter.

Olav Akselsen (A) (frå salen): Eg vil foreslå Grethe Fosli og Sigvald Oppebøen Hansen.

Presidenten: Grethe Fosli og Sigvald Oppebøen Hansen er foreslått som settepresidenter. – Andre forslag foreligger ikke, og Grethe Fosli og Sigvald Oppebøen Hansen anses enstemmig valgt som settepresidenter for Odelstingets møte torsdag 22. mai.

S a k n r. 1

Innstilling fra utenrikskomiteen om lov om Norges territorialfarvann og tilstøtende sone (Innst. O. nr. 76 (2002-2003), jf. Ot.prp. nr. 35 (2002-2003))

Finn Martin Vallersnes (H) (ordfører for saken): Det er i all hovedsak en enstemmig komite som står bak innstillingen om Norges territorialfarvann og tilstøtende sone.

Norge er vel en av de siste kyststatene som utvider territorialgrensen til 12 nautiske mil, og grunnen til at vi gjør det såpass sent i forhold til mange andre stater, er at det har tatt noe tid å få på plass revisjonen av den norske grunnlinjen, men det arbeidet ble teknisk ferdigstilt i 2001 og 2002. Når vi følger etter en rekke andre kyststater i dette landet, er det innenfor sikker folkerettslig praksis.

Komiteen er innforstått med de endringer av lover og forskrifter som følger av denne lovgivningen. Ikke minst gjelder det bortfallet av den særskilte tollkontrollgrensen på 10 nautiske mil til fordel for etableringen av en tilstøtende sone på 24 nautiske mil, bl.a. i tollkontrolløyemed.

En har merket seg Regjeringens vurdering av hvilke konsekvenser lovendringen skal ha for de øvrige deler av

norske landområder. Jeg skal her ikke gå nærmere inn på geografisk gjennomgang – det har vært ganske underholdende å se hvem som er fortrolig med beliggenheten av både Bouvetøya og Peter 1.s øy – men det gjelder her særlig utvidelsen av sjøterritoriet ved Svalbard, som medfører en tilsvarende utvidelse av det geografiske virkeområdet for Svalbardtraktaten.

Komiteen støtter at sjøterritoriet utvides til 12 nautiske mil for Jan Mayen og Svalbard samtidig med endringene for Fastlands-Norge, at ikrafttredelsen av lovendringen utsettes for de øvrige bilandene, og at etablering av en tilstøtende sone begrenses til Fastlands-Norge. Kun på ett punkt er det ikke enstemmighet i komiteen. Det er likevel et flertall, alle bortsett fra medlemmene fra Fremskrittspartiet, som er kjent med at det i dag er fem store verneområder på Svalbard som har territorialgrensen som yttergrense. Det fremgår av høringsinstansen at dersom det ikke foretas en utvidelse av de aktuelle verneområdene, vil sjøområdene mellom 4 og de nye 12 nautiske mil kunne bli åpnet for aktiviteter som er uforenlige med de aktuelle verneformål. Ved en utvidelse av sjøterritoriet ble det derfor etter flertallets syn aktuelt å foreta en utvidelse av de verneområdene som i dag har avgrenset sitt virkeområde til 4 nautiske mil.

Avslutningsvis vil jeg si at saken er av meget stor betydning, for sikkerheten langs kysten, ikke minst. En er oppmerksom på de siste årenes skipskatastrofer langs norskekysten, med betydelige både menneskelige og miljømessige konsekvenser. Jeg var ordfører i Hauge-sund i seks år før jeg kom til Stortinget, og bare i den tiden hadde vi innenfor mitt eget område både «Sleipner»-ulykken og siden også hendelsen med «Green Ålesund» som strandet i fjæresteinene, med betydelig forurensning som resultat. Det er klart at for sikkerheten langs kysten, men også for å forhindre miljøforurensning er det en rekke tiltak som er aktuelle, og mange er på gang. Nå får vi et betydelig forbedringsarbeid langs kysten med tanke på dette. Utvidelsen av sjøterritoriet er en vesentlig forutsetning for å styrke sikkerheten til sjøs. Norsk offentlig rett, herunder strafferett, privatrett og miljøbestemmelser, kan nå gjennomføres i et større geografisk område enn i dag, og en kan få etablert påbudte skipsleder og trafikkseparasjonssystemer i et utvidet område. Hvis en ser dette i sammenheng med etableringen av det såkalte AIS – satellittbasert Automatisk identifikasjonssystem – som en tar sikte på å få på plass fra slutten av inneværende år, vil dette i vesentlig grad bedre de risikoforebyggende tiltakene langs kysten. En kjenner også til at det i departementene arbeides med å få etablert forhåndsforberedte havneanlegg langs kysten, hvor en kan ta inn forurensningskilder før en får forurensning i sjøen. I denne sammenhengen er utvidelsen av territorialgrensen et av de viktigste virkemidlene og en forutsetning for at andre tiltak kan gjennomføres, og komiteen er veldig tilfreds med at dette kommer på plass. Jeg anbefaler innstillingen.

Heidi Sørensen (SV): SV støtter forslaget om å utvide territorialsonen fra 4 til 12 nautiske mil – eller, sagt

med benevnelser som vi har lettere for å forholde oss til, fra 7,4 km til 22,2 km.

Bakgrunnen for det er selvfølgelig de økte truslene vi opplever i forbindelse med bl.a. frakt av olje fra Russland. Vi har i dag 200 slike transporter i året, men det kan øke sterkt i årene som kommer. Enkelte sier at om 5–15 år kan det bli fraktet så mye som 320 000 tonn olje langs norskekysten hver eneste uke. Vi kan få oljetankere i drift bare to mil utenfor kysten, og det er ingen betryggende avstand. Derfor er tilstøtningssonen også viktig. Det er også viktig at man så raskt som mulig setter i verk tiltak som seilingsleder, eventuelt også losing der det er behov for det.

Den største utfordringen vi står overfor på kort sikt, er slepebåtkapasiteten. Akkurat i dag har vi ingen båter som er sterke nok til å slepe vekk en stor oljetanker hvis den skulle komme i drift utenfor norskekysten. Kystlinjen fra Vardø til Stad er veldig lang, og responstiden er avgjørende hvis man skal unngå slike katastrofer.

I forbindelse med behandlingen av havmiljømiljømeldingen påpekte en samlet energi- og miljøkomite behovet for at slepebåtkapasiteten i Nord-Norge må styrkes, og Stortinget har fattet vedtak om at Regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett må fremme konkrete tiltak for å styrke denne kapasiteten.

Det er bra at vi nå får økt mulighet til å sette i verk tiltak ut til 22,2 km. Men det finnes også en internasjonal mekanisme for å beskytte sårbare hav- og kystområder mot trussel fra skipsfart. Gjennom FNs sjøfartsorganisasjon IMO kan Norge søke om å gjøre sårbare havområder til såkalte PSSA-områder – Particularly Sensitive Sea Areas, altså særskilt sensitive sjøområder.

Får et område PSSA-status, kan det iverksettes reguleringer også utenfor 12 eller 24 nautiske mil. Og man kan differensiere ut fra hvor farlige skipslastene er. PSSA-status er også en anerkjennelse av at et område har verdi og sårbarhet, og vil legitimere bruk av seilingsleder, krav til skipsdesign, losplikt, varslingsplikt osv. Kriteriene for å bli et PSSA-område er

- økologiske forhold, som går på sjeldenhet, unikhhet, mangfold, grad av uberørthet osv.
 - sosiale, kulturelle og økonomiske forhold, som økonomisk betydning av områdene, rekreasjonsmuligheter, turisme osv.
 - vitenskapelige og pedagogiske forhold, at området har historisk verdi eller kan brukes som referanseområde
- Områdene i Barentshavet fyller alle kriterier, og arbeidet med sektorkonsekvensutredningene i forbindelse med den helhetlige forvaltningsplanen for Barentshavet vil gi oss ytterligere dokumentasjon som kan brukes.

Barentshavet er et av verdens rikeste matfat i form av fiskeressurser, og har en tetthet og et mangfold av sjøfugl som knapt finnes andre steder. I tillegg kommer en bunnfauna som har vakt internasjonal oppsikt etter at man i fjor fant et dypvannskorallrev utenfor Røst.

Det er ikke mange PSSA-områder i verden i dag. Great Barrier Reef utenfor Australia var det første. Samferdselskomiteen besøkte Australia i vinter og så den imponerende forvaltningen av dette PSSA-området. En lig-

nende forvaltning hadde vært mulig å etablere for Barentshavet. Andre PSSA-områder er Sabana utenfor Cuba og to områder som ble behandlet på siste møte i IMO, Florida Keys i USA og Malpelo Island utenfor Colombia.

SV er derfor svært glad for at Regjeringen har tatt initiativet til å søke IMO om å gjøre deler av Norskehavet, Barentshavet og vernesonene rundt Svalbard til et såkalt PSSA-område.

Jon Lilletun (KrF): Å sikre ei berekraftig utvikling for lufta, jorda og havet er ei viktig oppgave. Også generasjonene etter oss må få gleden av og sjansen til å nyte ei rein luft og eit reint hav.

Dei norske havområda er i dag blant verdas rikaste og reinaste, men forureininga aukar. Vi har eit stort ansvar for å ta vare på våre kyst- og havområde med den fantastiske dyre- og fuglebestanden som lever der i dag. Det er Noreg sitt ansvar å forvalte desse ressursane på ein berekraftig måte, men det kan berre verte gjort i samarbeid med andre land og aktørar. Miljøutfordringane kjenner ingen grenser.

Kristeleg Folkeparti er svært oppteke av å verne miljøet langs kysten. Det er urovekkjande at atomavfall og skipslastar med store mengder olje og radioaktive stoff vert frakta nær vår norske kyst, og at det er ein auke av transporten av miljøfarleg last langs kysten. Berre i fjor passerte over 200 russiske oljetankarar og båtar med farleg og forureinande last langs norskekysten. Ein ny oljeleidning frå Sibir til Murmansk vil kunne auke oljetrafikken ytterlegare.

Uroa for ulukker med desse skipa skaper frykt for forureining av havet og kysten. Risikoen for ulukker er svært liten statistisk sett, men faren for forlis og ulukker er alltid til stades. Vi må ta med i risikovurderinga det faktum at norskekysten nordover vinterstid er eit av dei mest vêrharde områda i heile verda. Ulukkene med «John R.» og «Green Ålesund» og den katastrofale ulukka på spanskekysten nyleg viser kor viktig det er med god beredskap dersom ulukka skulle vere ute.

Regjeringa har føreslått ulike tiltak for å møte denne trugselen. Utvidinga av territorialfarvatnet frå 4 til 12 nautiske mil er eitt av desse tiltaka. Utvidinga av territorialfarvatnet er eit tiltak Kristeleg Folkeparti meiner er svært viktig, og eg er difor glad for at det er stor semje om utvidinga i Stortinget. Eg vil gje ros til Regjeringa for å ha fremja eit berekraftig og framtidretta tiltak. Det er eit førebyggjande tiltak som er med på å tryggje kysten vår og det maritime miljøet, og er med på å bevare vår reine kyst og vårt rike hav.

Innanfor territorialfarvatnet har Noreg suverenitet, og farleg skipstrafikk kan verte tvinga til å segle lenger ut frå kysten. Ei utviding gjev betre moglegheit til kontroll av utanlandske skip. Endringa vil føre med seg at norske myndigheiter får høve til å peike ut seglingsleier i større avstand frå kysten for skip med stort skadepotensial. Noreg kan etablere påbodne skipsleier og trafikkseparasjonssystem.

Når det gjeld kysten rundt Svalbard, vil Kristeleg Folkeparti understreke at det er eit stort fleirtal i utanriks-

komiteen som i denne saka ber om at utvidinga av aktuelle verneområde på Svalbard må skje samstundes med utviding av sjøterritoriet for å unngå at sjøområde mellom 4 og 12 nautiske mil vert opna for aktivitetar som ikkje er i samsvar med dei aktuelle verneformåla. Det er eit heilt sentralt punkt, som fleire høyringsinstansar har peika på.

Det er eit sterkt behov for å regulere atom- og olje-transportar, m.a. når det gjeld å avgjere kven som har ansvaret ved ulukker med slike skip. I samband med tiltak som kan styrkje vernet om miljøet langs kysten, ynskjer Kristeleg Folkeparti å vise til Innst. S. nr. 80 for 2001-2002, der ein samla utanrikskomite ber Noreg vere ein pådrivar i arbeidet internasjonalt med å gjere statar rettsleg og økonomisk ansvarlege som følgje av forureining over landegrensene. Ein samla komite bad Noreg vurdere om det kunne vere formålstenleg å fremje ein bindande konvensjon for miljø generelt. Målet må vere at prinsippet om at forureinar skal betale, òg skal gjelde for statar, ikkje berre individ og selskap.

Den internasjonale utviklinga pregar Noreg meir i dag enn før. Ikkje berre trugselen mot miljøet må møtast med både nasjonale og internasjonale tiltak, det gjeld òg kampen mot fattigdom, kriminalitet og narkotika. Kristeleg Folkeparti ser det difor som positivt at ei utviding av sjøterritoriet og etablering av tilstøytande sone vil gje større moglegheit til å hindre internasjonal narkotika- og menneskesmugling via sjøvegen. Såleis er vårt nasjonale tiltak med på å møte internasjonale utfordringar.

Ivar Kristiansen (H): Det er en samlet komite som står bak innstillingen i en stor og viktig sak for hele nasjonen, for norskekysten og for kontrolløverbåking og beredskap. La meg bare få si at Heidi Sørensen selvfølgelig har helt rett når hun understreker hvor sårbart ethvert tenkelig miljø i og rundt Barentshavet og Norskehavet er med den utviklingen vi ser i skipstrafikken, som fører med seg økt risiko og trussel, men jeg tror samtidig det er viktig å understreke at man ikke møter denne utviklingen helt uforberedt, slik det kanskje kan gis et inntrykk av at man gjør. Samtidig er Norge nødt til å forholde seg til utviklingen som den kommer. Den må man forholde seg til gjennom de internasjonale organene som forvalter disse spørsmål, som Norge er så veldig avhengig av, jf. IMO, i alle de øvrige havområdene hvor Norge er en stormakt ute.

Samtidig vil jeg understreke at det er ingen tvil om at den formidable økningen av skipstransport gjennom Norskerenna, i og utenfor Norskehavet og i Barentshavet innebærer en økt risiko og trussel vi vil komme til å møte i tiden som kommer. Da er det også viktig at vi harmoniserer vår politikk med EUs, eksempelvis på definisjonen enkelt eller dobbelt skrog. Vi ser nå gjennom utviklingen på Snøhvit at slepebåteredskapen langt på vei vil komme på plass på en tilfredsstillende måte, to slepebåter vil være på plass om ikke så altfor lang tid i dette området. Samtidig er det vel verdt å understreke at nå etableres det en overvåkingssentral i forståelse med Russland og det de kan og vil akseptere, altså i samarbeid med Russland,

men selvfølgelig stasjonert på norsk side. Jeg tror det som også er viktig når vi diskuterer dette spørsmålet, og med de truslene som ligger her, er at vi ikke bare, slik alle talerne hittil har vært inne på, er forberedt, men at vi også definerer myndighet og ansvar, for hittil har det vært mye kluss i forbindelse med å definere ansvar ved skipsuhell. Her har vi en lang vei å gå fortsatt, men jeg føler at denne saken er med og legger trykk på det å definere ansvar ved uhell. Men i og med vårt nærvær gjennom utviklingen rundt Snøhvit må det være en oppgave også for Det norske storting å bidra til å delta i å sette en miljostandard, en teknologisk standard, også i samarbeid med Russland, som jeg føler vi har en veldig god dialog med på mange andre områder. Da kan vi være med og få på plass bilaterale løsninger som også tar høyde for de skipsleder som skal kanalisere den økte trafikken. Denne faren føler jeg også at man langt på vei er i ferd med å unngå, og da får vi bare håpe at vi i og med økt styrke, økt beredskap, er med på å redusere den fremtidige trusselen til så langt ned mot minimum som det er mulig å nå.

Utenriksminister Jan Petersen: Det skal bare bli noen få bemerkninger. Jeg har lyst til å kvittere for det faktum at Odelstinget nå med stor tilslutning aksepterer og vedtar en sak som er av den største betydning for landet. Det er riktig som saksordføreren sier, at vi er en av de siste kyststater som gjør dette, men desto viktigere er det at vi nå får dette på plass, og jeg må derfor si at jeg er svært tilfreds med denne behandlingen. Dette er et viktig virkemiddel for å beskytte miljøet, men i likhet med representanten Lilletun har jeg lyst til å understreke at formålet er selvfølgelig langt mer enn å beskytte miljøet; det er også andre formål som blir godt ivaretatt med denne utvidelsen.

Når det gjelder beskyttelse av miljøet, har mye av debatten gått på det, mange ting ligger utenfor dette spørsmål som det nå inviteres til. Jeg skal derfor la de elementene ligge, selv om jeg jo uten videre er enig i viktigheten av disse andre elementene. Bare ett poeng, for ikke å skape misforståelser: De tilstøtende sonene, som ble nevnt i debatten, er nok dessverre ikke av dem som i miljøsammenheng vil være et virkemiddel. De har andre formål, men det understreker jo bare betydningen av nettopp å legge vekt også på andre virkemidler enn dette.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1. (Votering, se side 516)

S a k n r . 2

Innstilling fra finanskomiteen om lov om endringer i skatteloven m.m. (Innst. O. nr. 77 (2002-2003), jf. Ot.prp. nr. 42 (2002-2003))

Tore Nordtun (A) (ordfører for saken): I denne innstillingen om lov om endringer i skatteloven er det fire punkter som berøres. Jeg vil spesielt si noen ord om nye regler om skatlegging ved lån av verdipapirer og nye reg-

ler om skattemessig bosted ved inn- og utflytting. Det er i stor grad enighet i komiteen om det Regjeringen gjør framlegg om i denne saken, men det er noen endringer som sikkert andre representanter vil komme tilbake til.

Det fremmes forslag til regler for beskatning av shortsalg av verdipapirer som skattyteren har fått tilgang til ved lån. Forslagene har sin bakgrunn i de endringer som i 1996 ble gjennomført i verdipapirhandel-lovgivningen. Formålet var å bedre effektiviteten i verdipapirmarkedet.

Verdipapirlån og shortsalg er finansielle transaksjoner som er relativt nye i Norge. Som andre nye finansielle produkter gir behandlingen av disse finansielle transaksjonene utfordringer for likningsmyndighetene. Det legges nå til rette for at denne typen transaksjoner vil tilta i det norske markedet. Samtidig innebærer forslaget en klargjøring av rettstilstanden på områder hvor det har hersket stor usikkerhet fram til nå.

Den loven flertallet vedtar i dag, skal sikre at enkeltaktører ikke eksponerer seg for større risiko enn det en har evne til å bære, og begrenser mulighetene for at likviditets- eller soliditetsproblemer hos enkeltaktører kan forplante seg videre til andre deler av det finansielle systemet vårt.

En er kjent med at en trussel mot den finansielle stabiliteten også er en risiko for store kursfall i verdipapirmarkedene, og en legger til grunn at fordi shortsalg gir gevinst ved fallende kurser, kan slikt salg motvirke den generelle markedsrisikoen som mange aktører i finansmarkedene er eksponert for, samt at når man krever at shortsalg skal være dekket, enten gjennom verdipapirlån eller på annen måte, er dette for å begrense faren for spredning av de økonomiske problemene via verdipapir-oppgjøret.

I proposisjonen er det fremmet forslag om at kompensasjon for utbytte som utdeles på utlånte aksjer i låneperioden, skattemessig skal anses som utbytte på de utlånte aksjer for den endelige mottakeren av utbyttekompensasjonen. Dette skal legges til grunn i forhold til de skatteavtalene som Norge har inngått med andre stater, og de skatteavtalene som Norge har inngått, bygger på OECDs mønsteravtale til unngåelse av dobbeltbeskatning.

I innstillingen legger vi til grunn at hvis den som utbetaler utbyttet, ikke kjenner identiteten til den reelle eieren, skal det alltid trekkes kildeskatt med den satsen som følger av Stortingets årlige skattevedtak, og at dersom det har blitt trukket 25 pst. kildeskatt av et utbytte fordi utbetaleren ikke kjente den reelle eiers identitet, har den reelle eieren krav på refusjon av den kildeskatt som er trukket i Norge tilsvarende differansen mellom 25 pst. og den rate som følger av skatteavtalen med vedkommendes bostedsstat.

Skatteloven regulerer ikke uttrykkelig når skattemessig bosted i Norge opphører i forbindelse med utflytting. Dette har kanskje vært det punktet som komiteen har beskjeftiget seg mest med i denne saken. Her foreslår Regjeringen nye regler om skattemessig bosted både ved innflytting og utflytting. Etter forslaget skal innflytting og utflytting reguleres hver for seg, da de to situasjonene

er såpass ulike at de ikke egner seg for regulering gjennom fellesregler.

Etter disse reglene etableres skattemessig bosted i Norge utelukkende på grunnlag av oppholdets lengde i Norge. Regjeringen foreslår, og det slutter flertallet seg til, at en person skal regnes som bosatt hvis vedkommende oppholder seg i Norge i mer enn 183 dager i løpet av enhver tolv månedersperiode. Videre foreslås det at en person som oppholder seg i Norge i en eller flere perioder som til sammen utgjør mer enn 270 dager i løpet av enhver trettiseks månedersperiode, skal anses som skattemessig bosatt her.

Det foreslås at skattemessig bosted opphører for en person som tar fast opphold i utlandet og godtgjør at vedkommende eller hans nærstående verken eier, leier eller på annen måte disponerer bolig i Norge eller oppholder seg her i mer enn 61 dager i det inntektsåret vedkommende tar fast opphold i utlandet. Egne regler vil her bli tilrettelagt, antakelig i forskrifter, for hva som anses som bolig, hva det vil si å disponere bolig, og hvem som regnes som nærstående i en slik sammenheng.

Det foreslås særregler for en person som har vært skattemessig bosatt i Norge i minst ti år før vedkommende tar fast opphold i utlandet. For slike personer opphører den skattemessige bostedstilknytningen først etter det tredje inntektsåret etter det inntektsåret vedkommende tok opphold i utlandet.

Bestemmelsen fastsetter strengere krav til skattemessig emigrasjon for sjøfolk enn for andre personer. Etter denne bestemmelsen opphører det skattemessige bostedet i Norge for en norsk sjømann som arbeider på norsk eller utenlandsk skip, hvis han tar fast opphold i utlandet og godtgjør skatteplikt for hele hyreinntekten i oppholdsstaten. Regjeringen foreslår å oppheve denne bestemmelsen. Komiteen slutter seg til det.

I forbindelse med behandlingen av folkeregisterloven her i Stortinget sluttet Stortinget seg til en målsetting om at skattelovens og folkeregisterlovens bostedsbegreper så langt som mulig skulle være sammenfallende. Regjeringen har omtalt dette spørsmålet og er etter en nærmere vurdering kommet til at en slik samordning av bostedsreglene i de to regelverkene ikke er hensiktsmessig – og foreslår at målsettingen om samordning ikke opprettholdes. Komiteen tar disse vurderingene til etterretning.

Pr. 1. januar 2003 har Norge skatteavtaler som er i kraft, med 78 stater. De fleste av Norges skatteavtaler bygger på OECDs mønsteravtale.

Videre er bosted etter avtalen viktig med sikte på å løse dobbeltbeskatning som følge av dobbelt bosted etter avtalelandenes interne rett, eller dobbeltbeskatning som følge av beskatning i både bostedsstat og kildestat. Skatteavtalene oppstiller et eget bostedsbegrep som innebærer at det bare er én av statene som i skatteavtalemessig sammenheng kan være bostedsstat.

For en person som har vært bosatt i riket i minst ti år før det inntektsåret vedkommende tar fast opphold i utlandet, opphører bosted i riket etter utløpet av først tredje inntektsåret etter det inntektsåret vedkommende tar slikt fast opphold i utlandet.

(Nordtun)

Forslaget innebærer en betydelig lempning i forhold til gjeldende rett når det gjelder hvilke tilknytningsmomenter som skal vurderes, og ved å redusere antall tilknytningsmomenter til bare å omfatte bolig i Norge og opphold i Norge, vil både momentene og vurderingen av dem bli langt mindre skjønnsmessige enn etter gjeldende rett i dag.

Regelen om opphør av skattemessig bosted for personer som har vært bosatt i Norge i mer enn ti år, avviker ikke spesielt fra det som gjelder i andre europeiske land. Flere land i Europa har strengere regler enn dem vi vedtar i dag, de har strengere krav for opphør av skattemessig bosted for personer med sterk tilknytning til utflyttingslandet enn for andre personer uten slik tilknytning.

Flertallet i komiteen kan ikke se at den særskilte treårsregelen om opphør av skattemessig bosted har negativ effekt i forhold til norske bedrifters muligheter til å tiltrekke seg høykompetente utenlandske arbeidstakere, da slike arbeidstakere bare vil være omfattet av den foreslåtte regelen hvis de oppholder seg i Norge i mer enn ti år.

Det kan reises spørsmål om forslaget til nye regler om skattemessig bosted skal oppfattes slik at personer som midlertidig har oppholdt seg i utlandet i mer enn fire år, skal anses skattepliktige til Norge igjen fra og med 1. januar 2004. Forslaget kan forstås slik at skatteplikten gjenoppstår for denne gruppen bosatte personer.

En slik forståelse vil kunne medføre urimelige resultater i forhold til anvendelsen av de foreslåtte reglene om opphør av skattemessig bosted. For å motvirke et slikt resultat foreslår flertallet at slike personer anses som skattemessig bosatt i utlandet fra og med inntektsåret 2004.

En foreslår derfor fra komiteens side å ta inn en overgangsbestemmelse til de foreslåtte bostedsreglene ved at det inntas et nytt avsnitt.

Presidenten: Presidenten har bare lyst til å bemerke at det å være bortreist, i ordets beste betydning, etter dette kanskje ikke er så enkelt.

Heidi Larssen (H): Jeg håper vi alle er til stede her i dag, i hvert fall.

Saksordfører Tore Nordtun har redegjort grundig og godt for innstillingen, en innstilling hvor Arbeiderpartiet og regjeringspartiene har sammenfallende synspunkter hele veien. Jeg vil derfor bare komme med noen korte kommentarer til to av forslagene.

Flertallet støtter Regjeringens forslag om nye regler for beskatning ved lån og dekket shortsalg av verdipapirer. Den viktigste konsekvensen av forslaget er at norske investorer ikke blir stilt i en dårligere situasjon enn utenlandske konkurrenter, og at norske investorer og norske mellommenn vil kunne få en større andel av det lånemarkedet som allerede eksisterer for aksjer og andre verdipapir. Det liker ikke Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet. Norske investorer skal ha andre vilkår enn utenlandske konkurrenter, og norske investorer skal ikke, som sine utenlandske konkurrenter, kunne låne ut eller inn verdipapir.

Heldigvis tapte Sosialistisk Venstreparti den kampen allerede i 1996, da utlån av verdipapir ble tillatt. Da virker det vel noe sent i 2003 å komme med en merknad om å få en diskusjon om «kva slags verdipapirmarknad samfunnet er tent med å ha». Den diskusjonen ble tatt for syv år siden. Det man gjør nå, er å sørge for at intensjonene med lovendringen fra den gangen oppfylles.

Det er også stor enighet i komiteen om de nye reglene om skattemessig bosted ved innflytting til Norge og utflytting fra Norge. Bare Fremskrittspartiet går imot de foreslåtte reglene for utflytting fra Norge etter at en har bodd i Norge i ti år, fordi de mener at reglene er for strenge. Det er jeg ikke enig i. Tilleggskravet ved å ha bodd her i mer enn ti år er et krav om å godtgjøre i forbindelse med selvangivelsen i de tre første årene etter utflytting at vilkårene for utflytting er oppfylt. Det er heller ikke nødvendigvis en skjerpelse av dagens regler, men det innebærer bedre forutsigbarhet, likebehandling og forenkling, og ikke minst atskillig mindre skjønnsanvendelse enn slik som det er nå. I mange tilfeller ville faktisk utflytting kunne konstateres raskere med de nye reglene enn med de gamle, som innebar et skjønn med mange kriterier for vurdering og tilknytning. Selvangivelseskravet er ikke et urimelig krav til dokumentasjon når man har hatt såpass lang tilknytning til Norge som minst ti år. Det er heller ikke strengere enn det andre land har. Kanskje kan det være greit å ta det som utgangspunkt.

Gjermund Hagesæter (FrP): Når det gjeld første del av proposisjonen, legg departementet her fram nye regler for skattlegging ved lån av verdipapir, såkalla dekt shortsall. Forslaget går her ut på at slikt utlån ikkje skal skattleggjast som realisasjon av eventuell gevinst for eigar. Bakgrunnen for dette er at slik realisasjonsskattlegging reduserer interessa for å låne ut verdipapir, og derfor meiner vi at forslaget om at utlån av verdipapir ikkje lenger skal realisasjonsskattleggjast som sal frå utlandet, er eit fornuftig lovendringsforslag, som vi støttar fullt ut.

Det blir også foreslått plikt til i enkelte tilfelle å forskotstrekke kildeskatt der utlånar ikkje er registrert busett i Noreg. Det er innlånar som i dei tilfella skal ha ansvaret for at slik skatt blir betalt. Dette forslaget verkar unødvendig komplisert og vanskeleg å handheve, m.a. fordi kontraktspartane i nokre tilfelle kanskje ikkje kjenner motparten sin identitet. Framstegspartiet går derfor imot denne endringa og meiner at den enkelte kontraktsparten sjølv må vere ansvarleg for innbetaling av sin eigen skatt.

Når det gjeld den andre delen av proposisjonen, har Framstegspartiet ingen merknader til forslaget om nye regler for innflytting til Noreg. Når det derimot gjeld utflytting frå Noreg, er Framstegspartiet av den oppfatninga – som for så vidt også både saksordføraren og den førre talaren var inne på – at reglane er altfor strenge for personar som har budd meir enn ti år i Noreg. Vi vil på bakgrunn av dette foreslå at reglane som er foreslåtte for personar som ikkje har budd ti år i Noreg, også blir gjort gjeldande for personar som har budd meir enn ti år i Noreg.

Vi synest det er urimeleg at skattemessig bustad først opphører etter det tredje inntektsåret etter det inntektsåret som vedkomande tok opphald i utlandet.

Etter dette forslaget skal personen i samband med sjølvmeldinga godtgjere for kvart av dei tre inntektsåra etter utflyttinga at vedkomande eller hans nærstående ikkje eig, leiger eller på annan måte disponerer bustad i riket, eller oppheld seg i riket utover 61 dagar i inntektsåret.

Det at ein skal levere sjølvmelding i tre år, vil medføre ekstra arbeid for den personen det gjeld. Det vil medføre ekstra arbeid for likningskontora. Ein har òg ein ikkje uvesentleg kontrollproblematikk i samband med dette om ein sjølv eller familien disponerer bustad i Noreg, og talet på dagar i inntektsåret kan òg vere problematisk å kontrollere. Eg stiller meg spørsmålet: Kva om vedkomande som flyttar til eit land, Botswana eller eit anna land langt vekk, ikkje oppfyller dette kravet? Kva skal skatteetaten då gjere? Skal ein reise ned og spørje kvifor han ikkje har levert inn sjølvmeldinga, eller skal ein sjå gjennom fingrane med det? Det hadde vore greitt å få eit svar på dette, anten frå fleirtalet eller frå finansministeren.

I tillegg til dette som eg har vore inne på her, er kravet om maksimum 61 dagar i riket altfor strengt og strengare enn dagens reglar for skattefritak ved mellombels opphald på minst eitt år i utlandet. Når det gjeld mellombels opphald, er reglane at skattytar i snitt kan opphalde seg i Noreg i seks dagar for kvar heile månad som opphaldet varer. Det blir altså 72 dagar pr. år og ikkje 61 dagar. For å unngå den forvirringa som kan bli skapt ved at ein opererer med for mange ulike fristar, foreslår Framstegspartiet at maks opphald også i den lovendringa som vi hand-samar i dag, blir sett til 72 dagar.

Framstegspartiet har òg lita forståing for forslaget om at den såkalla fireårsregelen blir fjerna. Denne regelen har sikra at langvarige utanlandsopphald har kunna gå over til permanent skattemessig utflytting. Dette er derfor ein regel som bør behaldast, og Framstegspartiet vil derfor stemme mot at denne regelen blir fjerna.

Vi vil òg understreke at den forbetringa som er foreslått når det gjeld sjøfolk, er positiv, og sjølvsagt ei endring som vi då vil støtte.

Vi konstaterer òg at reglane om skattemessig bustad er noko ulike frå land til land. Derfor burde det vore føremålstenleg å få til ei endå større harmonisering av desse reglane, og vi håpar at det på sikt kan bli teke initiativ til det, slik at vi får mest mogleg like reglar i dei landa det er naturleg å samanlikna med.

Avslutningsvis vil eg på nytt fremme Framstegspartiets forslag i innstillinga.

Presidenten: Representanten Hagesæter har tatt opp de forslagene han refererte til.

Heidi Grande Røys (SV): Saksordføraren har gjort grundig greie for dei ulike elementa i saka, så eg skal nøye meg med å kommentere det punktet som SV er uei-

nig med fleirtalet i, nemleg punktet om verdipapirlån og shortsalsal.

Forslaget har, som fleire har vore inne på, bakgrunn i endringane frå 1996 i lovgevinga rundt verdipapirhandel. Det er med bakgrunn i den behandlinga at SV òg denne gongen går imot, og eg vil bruke litt av argumentasjonen som gjaldt den gongen, men som òg gjeld i dag.

SV og Senterpartiet står åleine i innstillinga i dag, mot desse punkta. Vi stod òg åleine den gongen. Vi står åleine i vår prinsipielle motstand mot forslag som vil liberalisere marknadsomsetninga av verdipapir. Endringane som blei gjorde i 1996, var radikale. No går ein endå lengre i forhold til å stimulere til shortsalsal. No, som i 1996, manglar analysar og vurderingar av dei samfunnsmessige konsekvensane ein auke i volumet i marknaden for verdipapirlån og ein auke i omfanget av shorthandel vil ha. Det er ikkje rett som representanten Heidi Larssen seier, at ein var ferdig med den analysen og dei vurderingane i 1996, for ein gjekk ikkje inn på det då, like lite som ein går inn på det no. Det var det berre SV og Senterpartiet som gjorde. LO peika nettopp på dette i si høyringsfråsegn til denne behandlinga, utan at nokon har funne å sjå nærare på kva LO har kome med.

Marknaden blir på mange måtar framstilt i sin idealversjon, medan den historiske erkjenninga om marknadssystemets innebygde ustabilitet ikkje er til stades – sjølv om vi både i Noreg og i ein del andre land har fått merke at finansielle kriser har spreingseffekt til økonomien. No skal ikkje vi samanlikne oss med Argentina, men Asia-krisa hadde òg verknad for kronekursen og rentenivået i Noreg, og det er altså etter 1996. Så erfaringar som ein del land har gjort seg etter 1996, burde fått plass med ein analyse og ei vurdering i denne saka.

Dei einaste konsekvensane som er drøfta i saka, er effekten dei foreslåtte endringane vil ha på verdipapirmarknaden i seg sjølv. Det blir ikkje drøfta kva slags verdipapirmarknad samfunnet er tent med å ha. Den samfunnsøkonomiske tenkemåten er fortrent av det overordna målet om ein effektiv, fungerande verdipapirmarknad.

Vi er likevel einige i at ei lovendring i tråd med forslaget kunne lette oppgjerssituasjonen i marknaden. Det å lette tilgjengelegeheita ved å bruke lån som dekning, vil òg kunne vere ein måte å redusere risikoen på. Det er i og for seg bra. Men det er likevel ikkje alltid at ein minskar risiko for ein individuell aktør vil føre til minskar risiko for marknaden som eit heile eller for samfunnet.

Så med bakgrunn i det eg no har sagt, vil altså SV framleis stemme mot dei omtalte punkta, som eg har gjort greie for.

Odd Roger Enoksen (Sp): Heidi Larssen burde vel ikke la seg overraske over at Senterpartiet og SV mener det samme i dag som vi gjorde i 1996. At vi tapte en avstemning den gang, er ikke grunn god nok til å skifte mening. Jeg har for så vidt sett at Høyre heller ikke gjorde det i forhold til en annen viktig sak hvor de tapte en avstemning i 1994, men hvor de likevel ikke slår fra seg muligheten til å ta spørsmålet om Norges tilknytning til

EU opp på nytt når muligheten byr seg, for å nevne én parallell.

Reglene om skattemessig bosted har vært uklare. En del personer med god råd har kunnet utnytte reglene til å bo i Norge, men betale skatt til land med lavere satser. De regler som nå vedtas, skal gjøre det enklere både for skattyterne og for ligningsmyndighetene å tolke og håndheve reglene. Senterpartiet foreslo i 1999 at regelverket skulle bli presisert og forbedret, slik at personer som faktisk bor i Norge i store deler av året og drar nytte av alle de goder som hjemlandet med sine forholdsvis høye skatter kan tilby, også betaler skatt til Norge. Det var den gangen enighet i komiteen om at reglene skulle strammes opp, i tråd med intensjonene i forslaget.

Jeg synes det er positivt at alle regler om skattemessig bosted nå samles i skatteloven. Tiden vil vise om regelverket vil fungere slik at de store skattehullene vi har hatt, blir fjernet uten at nye blir åpnet. Skatteparadisene vil fortsatt finnes, men det må bli slutt på at de som tjener mest, slipper å betale skatt til Norge på grunn av store hull i skattereglene. De siste tallene fra Skattedirektoratet viser at det er betydelig interesse for å flytte til utlandet på grunn av skattemessige forhold. Ifølge Nettavisen 5. mai har Skattedirektoratet de siste årene fått inn 300–400 klagesaker når det gjelder ønske om utflytting, og 80 pst. av disse avvises.

Departementet skriver i proposisjonen at de nye reglene vil føre til at noen flere enn i dag blir skattepliktige til Norge både ved inn- og utflytting. Samtidig blir reglene enklere å praktisere. De norske reglene vil nå bli i samsvar med tilsvarende regler i de fleste av nabolandene våre.

Jeg synes det er god balanse mellom de krav som stilles ved skattemessig innflytting og utflytting, og mellom reglene i Norge og i de nærmeste naboland. På noe lengre sikt må vi kunne ha noe større ambisjoner: å avskaffe de skatteparadiser som fortsatt finnes.

Kåre Willoch skrev i en kronikk i Dagsavisen 13. okt. 1999:

«Hvis man skal komme bort fra de grovt urimelige privilegier for de mest hensynsløse blant verdens rikeste i dag, som er fullt på høyde med adelens privilegier før den franske revolusjon, må man utvikle et internasjonalt samarbeid om avskaffelse av skatteparadiser.»

Når det gjelder begrunnelsen for at Senterpartiet går mot forslaget om nye regler for beskatning ved lån av verdipapirer, viser jeg til den redegjørelse som Heidi Grande Røys holdt.

A s m u n d K r i s t o f f e r s e n hadde her overtatt presidentplassen.

Statsråd Per-Kristian Foss: Jeg er meget takknemlig for sitatet av Kåre Willoch som representanten Enoksen her hitsatte. Dette er et arbeid som pågår internasjonalt, mest effektivt i regi av EU. Det arbeidet støtter Norge. EU arbeider aktivt for bl.a. å unngå en del ekstreme utslag av ønsket om gjennom skatteregler å tiltrekke seg

virksomhet fra andre EU-land. Det har hittil gitt betydelig effekt. Vi kan vel ikke legge skjul på at det største problemet i denne sammenheng er EFTA-landet og utenforlandet Sveits, som meget motstrebende har gått med på enkelte regler for å lempe på de diskresjonære bestemmelser om bankinnskudd i Sveits – for å si det forsiktig, men jeg tror i et korrekt språk. Det har skjedd enkelte lempinger, og de tendenser til skatteparadistenkning som har vært innenfor enkelte EU-land, Danmark, Storbritannia, Luxemburg med flere, er i betydelig grad nå strammet inn gjennom felles vedtak. Det er et arbeid som er meget viktig.

Siden vi først er inne på EU, må vi kunne si at det er vel og bra å stå fast på standpunktet fra 1994 og eventuelt tidligere, men man må vel si at det har vært litt ulik trend i de to standpunktene. Det synes som om ønsket om EU-medlemskap i Europa etter hvert har vunnet økende tilslutning, for å si det forsiktig, mens ønsket internasjonalt og i Europa om å ha særlige nasjonale bestemmelser for verdipapirmarkedet, ikke synes å være en trend – snarere tvert imot. Men det er én ting som går igjen i synspunktet fra SV og Senterpartiet, og det er et ønske om at Norge skal ha andre og strengere bestemmelser for verdipapirmarkedet enn resten av Europa og resten av verden. Det har som konsekvens at kapitaltilgangen i Norge blir vanskeligere for norske bedrifter. Det er noe flertallet ikke vil være med på å gi sin tilslutning til, og det er jeg meget glad for.

Overgangsbestemmelsene i reglene om skattemessig inn- og utflytting slik komiteen har foreslått, skjer i forståelse med departementet. Vi har også foreslått det i et brev til komiteen, som bad om dette. Jeg synes det er en meget god ordning man her har funnet frem til. Jeg er også takknemlig for at det er et bredt flertall som slutter seg til alle de regler som foreslås for skattemessig inn- og utflytting. Saksordføreren har redegjort i detalj for dette. Det kan gis et inntrykk av at reglene er kompliserte, og det er de i og for seg. Nå kan man si at dette er bestemmelser som ikke akkurat folkeflertallet får et daglig forhold til, og det skal vi være glad for. Men fordelene med de kompliserte bestemmelsene er jo at de skal være klarere og gi uttrykk for mindre skjønn. Det kan til dels dreie seg om store beløp. Enkelt saker som har vært skjønnsmessig behandlet etter de gamle reglene, har vært betydelig mediemessig omtalt, så slik sett dreier det seg ikke bare om store beløp for staten, men det er også et spørsmål om rettferdighet i behandling av borgerne i henhold til skattelovene. Det er også en viktig side ved det. Men andre ord: Det blir mindre skjønn og klarere regler med dette opplegget.

La meg bare kommentere et par spørsmål. Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at kravet om maksimum 61 dager i riket er strengere enn dagens regler for skattefritak ved midlertidig opphold på minst ett år i utlandet. Her er reglene at skatteyter i snitt kan oppholde seg i Norge i seks dager for hver hele måned som oppholdet varer, 72 dager pr. år, uten at skattefritaket opphører. For å unngå den forvirring som kan bli skapt ved at det opereres med for mange ulike frister, foreslår disse

medlemmene at maks opphold også her blir satt til 72 dager. Ettårsregelen har imidlertid et helt annet formål enn reglene om opphør av skattemessig bosted. Ettårsregelen er ment å bidra til å legge forholdene til rette for norsk næringslivs virksomhet i utlandet. I motsetning til det som gjelder for emigrasjon, innebærer den såkalte ettårsregelen at en persons skattemessige bosted i Norge består selv om det gis skattefritak for lønnsinntekten. Utenlandsoppholdet er midlertidig, i motsetning til det varige utenlandsoppholdet som en emigrasjon innebærer. De personer som benytter denne regelen, vil derfor ofte ha sin nærmeste familie i Norge under utenlandsoppholdet. Det er rimelig at de personene som omfattes av ettårsregelen, og som tross alt er skattemessig bosatt i Norge, tillates et noe lengre opphold i Norge enn personer som skal emigrere, og som presumptivt skal ha avbrutt sitt forhold til Norge.

Når det gjelder en annen dissens fra Fremskrittspartiet, har jeg lyst til å understreke at det er et sterkt behov for å føre en viss kontroll med at personer virkelig bryter sin tilknytning til Norge i tiden etter at påstanden om emigrasjon er fremsatt. Sammenlignet med dagens regler, og med øvrige europeiske land, er en etterfølgende kontroll i tre år etter utflyttingen relativt sett en kort periode. Hvis perioden gjøres enda kortere, slik medlemmene fra Fremskrittspartiet i komiteen foreslår, vil dette kunne føre til en betydelig uthuling av det norske skattegrunnlaget.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 2. (Votering, se side 517)

Etter at det var ringt til votering i 5 minutter, uttalte **presidenten:** Odelstinget skal votere i sakene nr. 1 og 2.

Votering i sak nr. 1

Komiteen hadde innstillet til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

l o v
om Norges territorialfarvann og tilstøtende sone

§ 1 Territorialfarvannet og grunnlinjene

Norges territorialfarvann består av sjøterritoriet og de indre farvann.

Grunnlinjene danner yttergrensen for de indre farvann og utgangspunktet for beregningen av sjøterritoriet og jurisdiksjonsområdene utenfor i samsvar med folkeretten.

Kongen fastsetter grunnlinjene i forskrift. Er grunnlinjen ikke fastsatt i forskrift, følger den lavvannslinjen langs kysten.

§ 2 Sjøterritoriet

Sjøterritoriet omfatter havområdet fra grunnlinjene ut til 12 nautiske mil fra disse. Sjøterritoriets yttergrense er en linje trukket slik at hvert punkt på linjen ligger i en avstand av 12 nautiske mil (22 224 meter) fra nærmeste

punkt på grunnlinjen. Sjøterritoriets grense mot annen stat følger av gjeldende overenskomster med staten.

Fremmede fartøyer har rett til uskyldig gjennomfart i sjøterritoriet og til stans eller ankring i sjøterritoriet når dette er nødvendig på grunn av force majeure eller havsnød, eller for å yte assistanse til personer, skip eller luftfartøyer som er i fare eller nød. Med uskyldig gjennomfart forstås navigasjon over sjøterritoriet, enten i transitt eller på vei til eller fra norsk indre farvann.

Kongen kan fastsette nærmere regler om fremmede fartøyers anløp av og ferdsel i sjøterritoriet.

§ 3 Indre farvann

De indre farvann er alt farvann som ligger innenfor grunnlinjene.

Kongen kan fastsette regler om fremmede fartøyers adgang til norsk indre farvann.

§ 4 Tilstøtende sone

Det opprettes en tilstøtende sone utenfor sjøterritoriet. Kongen fastsetter tidspunktet for opprettelsen av den tilstøtende sone, og hvilke havområder den skal omfatte.

I den tilstøtende sone kan det føres kontroll med lovgivning om toll, skatt, innvandring og helse. Den tilstøtende sone støter opp mot sjøterritoriet og har en yttergrense som ligger i en avstand av 24 nautiske mil (44 448 meter) fra nærmeste punkt på grunnlinjen.

Den tilstøtende sone likestilles med territorialfarvannet for så vidt gjelder lovgivning om fjerning av gjenstander av arkeologisk og historisk art.

Den tilstøtende sones avgrensning i forhold til fremmed stats jurisdiksjonsområde følger av overenskomst med fremmed stat. I mangel av overenskomst, følger avgrensningen midtlinjen i forhold til andre stater.

Kongen kan fastsette nærmere regler om etableringen av den tilstøtende sone og om utøvelse av kontrollmyndighet i denne.

Opprettelsen av den tilstøtende sone medfører ingen endring i reglene for den økonomiske sone eller kontinentalsokkelen.

§ 5 Lovens geografiske virkeområde

Loven gjelder også for Svalbard, Jan Mayen, Bouvetøya, Peter Is øy og Dronning Maud Land.

§ 6 Kunngjøring

Kongen kunngjør grenselinjene for sjøterritoriet og den tilstøtende sone i samsvar med folkeretten.

§ 7 Ikrafttredelse

Denne lov trer i kraft fra det tidspunkt Kongen bestemmer. Kongen kan bestemme senere ikrafttredelse for Bouvetøya, Peter Is øy og Dronning Maud Land.

§ 8 Endringer i annen lovgivning

1. Kongelig resolusjon av 22. februar 1812, gjengitt i Cancelli-Promemoria av 25. februar 1812, oppheves.

2. I lov 17. juni 1966 nr. 19 om Norges fiskerigrense og om forbud mot at utlendinger driver fiske m.v. innenfor fiskerigrensen gjøres følgende endringer:

Lovens tittel skal lyde:

Lov om forbud mot at utlendinger driver fiske m.v. i Norges territorialfarvann.

§ 1 skal lyde:

Denne lov gjelder fiske m.v. i Norges territorialfarvann, herunder territorialfarvannet ved Jan Mayen. Den gjelder likevel ikke for territorialfarvannet ved Svalbard.

§ 3 første ledd første og annet punktum skal lyde:

Det er forbudt for den som ikke er norsk statsborger eller likestilt med norsk statsborger (jf. § 2), å drive fiske eller fangst i *territorialfarvannet*. Til fiske eller fangst i *territorialfarvannet* er det forbudt å nytte fartøy eller redskap som ikke er norsk (jf. § 2), eller nytte utlendinger som mannskap eller lottfiskere i større utstrekning enn tillatt etter annet ledd.

I § 4, § 5 og § 6 endres uttrykket «innenfor fiskerigrensen» til «i territorialfarvannet».

I § 7 nr. 2 endres uttrykket «utenfor fiskerigrensen» til «utenfor territorialfarvannet».

§ 12 annet ledd oppheves. Nåværende tredje og fjerde ledd blir annet og tredje ledd.

3. I lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone gjøres følgende endring:

I § 3 og § 6 endres lovbetegnelsen «lov av 17. juni 1966 nr. 19 om Norges fiskerigrense og om forbud mot at utlendinger driver fiske m.v. innenfor fiskerigrensen» til «lov av 17. juni 1966 nr. 19 om forbud mot at utlendinger driver fiske m.v. i Norges territorialfarvann».

4. I lov 13. juni 1997 nr. 42 om Kystvakten gjøres følgende endringer:

§ 3 første ledd bokstav a skal lyde:

i indre farvann og på sjøterritoriet, herunder i Svalbards indre farvann og sjøterritorium, samt i den tilstøtende sone etablert med hjemmel i lov om Norges territorialfarvann og tilstøtende sone.

§ 3 første ledd bokstav b oppheves.

§ 3 første ledd bokstav c til e blir bokstav b til d.

§ 3 annet ledd første punktum skal lyde:

Ved kontroll som nevnt i §§ 9-12, 15 og 18, gjelder virkeområdet til vedkommende regelverk i stedet for første ledd bokstav a til c.

§ 9 annet ledd bokstav b skal lyde:

lov 17. juni 1966 nr. 19 om forbud mot at utlendinger driver fiske m.v. i *Norges territorialfarvann*.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet bifaltes enstemmig.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 2

Presidenten: Under debatten har Gjermund Hagesæter på vegne av Fremskrittspartiet satt fram forslagene nr. 1 og 2, som er inntatt i innstillingen.

Komiteen hadde innstillet til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

I o v

om endringer i skatteloven m.m.

I

I lov 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt (skattebetalingsloven) gjøres følgende endringer:

§ 5A nytt annet punktum skal lyde:

Innlåner som etter avtale om verdipapirlån, jf. skatteloven § 9-11, utbetaler utbyttekompensasjon som nevnt i skatteloven § 10-11 tredje ledd til kontraktspart hjemmehørende i utlandet, plikter å foreta forskottstrekk til dekning av inntektskatt av slik kompensasjon.

§ 10 nr. 1 første ledd første punktum skal lyde:

Forskottstrekk gjennomføres ved at arbeidsgiveren, eller i de tilfelle som er nevnt i § 5A, selskapet eller innlåneren, beregner trekkbeløpet og holder dette tilbake i oppgjøret med den skattepliktige.

§ 12 nr. 1 første ledd annet punktum skal lyde:

Selskap og *innlåner* som nevnt i § 5A skal sende oppgjør for forskottstrekk til tid som bestemt i første punktum til skatteoppkreveren i den kommune der selskapet eller *innlåneren* har sitt kontor eller styret har sitt sete.

Presidenten: Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 49 mot 25 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 13.53.39)

Videre var innstillet:

II

I lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) gjøres følgende endringer:

Overskriften til § 10-7 skal lyde:

§ 10-7 Oppdragsgivers ansvar for oppdragstakers skatt, arbeidsgiveravgift og forskuddstrekk

§ 10-7 nr. 1 skal lyde:

Fylkesskattekontoret – for Oslo ligningskontoret – kan pålegge oppdragsgiver som ikke har oppfylt sin opplysningsplikt etter § 6-10 nr. 1-3 ansvar for forfalt men ikke innbetalt skatt, arbeidsgiveravgift og forskuddstrekk fra en oppdragstaker, når den manglende betaling må antas å skyldes at opplysningene ikke ble gitt i rett tid. Departementet kan bestemme at myndighet til å pålegge ansvar for skatt, arbeidsgiveravgift og forskuddstrekk skal tilligge annen ligningsmyndighet enn nevnt i foregående punktum.

III

I lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) gjøres følgende endring:

§ 4-7 nr. 6 skal lyde:

Skattyter som er skattepliktig etter skatteloven § 2-3 første ledd bokstav d og annet ledd kan før det midlertidige oppholdet i landet opphører, sende selvangivelse og kreve forhåndsligning.

IV

I lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) gjøres følgende endring:

§ 2-2 siste ledd skal lyde:

For hvert regnskapsår skal utgående og inngående merverdiavgift spesifiseres etter kodene i regnskapssystemet.

V

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 5-15 første ledd bokstav b skal lyde:

følgende ytelser etter lov om tiltak til å fremme selselsetting kapittel III:

- tilskudd til livsopphold mv. under deltakelse i arbeidsmarkedstiltak
- tilskudd i forbindelse med yrkesrettet attføring,

§ 18-5 fjerde ledd siste punktum skal lyde:

For driftsmidler som avskrives etter §§ 14-41 og 14-43 settes minste gjenstående levetid til 10 år for avskrivningsgruppe g og 10 år for avskrivningsgruppe i.

VI

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 6-80 første ledd første punktum skal lyde:

Skattyter som forsørger barn som det ikke kan kreves barnetrygd for, foreldre eller personer som tilhører samme husstand som skattyter, gis et særfradrag i alminnelig inntekt når det vil være urimelig å la forsørgelsen være uten virkning ved skattlegging av forsørgeren.

§ 14-40 første ledd bokstav a tredje punktum skal lyde:

Det regnes som betydelig når kostpris er 15.000 kroner eller høyere, *inkludert merverdiavgift dersom det ikke foreligger fradragsrett.*

§ 17-10 fjerde ledd bokstav a oppheves. Nåværende bokstav b-d blir bokstav a-c.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

VII

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 2-1 annet til sjette ledd skal lyde:

(2) Person som

- a. i en eller flere perioder oppholder seg mer enn 183 dager i riket i løpet av enhver tolv månedersperiode, eller
- b. i en eller flere perioder oppholder seg mer enn 270 dager i riket i løpet av enhver trettiseksmånedersperiode, anses som bosatt i riket, men først i det inntektsår oppholdet i riket overstiger antallet dager som nevnt i henholdsvis a og b.

Bestemmelsen i b gjelder ikke for person bosatt på Svalbard.

(3)

- a. For person som tar fast opphold i utlandet, opphører bostedet i riket for det inntektsår det godtgjøres at personen ikke har oppholdt seg i riket i en eller flere perioder som overstiger 61 dager i inntektsåret og at personen eller dennes nærstående ikke har disponert bolig i riket. Bostedet opphører uansett ikke før det tidspunkt personen eller dennes nærstående ikke lenger disponerer bolig i riket.
- b. For person som har vært bosatt i riket i minst ti år før det inntektsår vedkommende tar fast opphold i utlandet, opphører bosted i riket etter utløpet av det tredje inntektsåret etter det inntektsår vedkommende tar slikt

fast opphold i utlandet, men bare hvis det for hvert av de tre inntektsårene godtgjøres at personen ikke har oppholdt seg i riket i en eller flere perioder som overstiger 61 dager i inntektsåret og at personen eller dennes nærstående ikke har disponert bolig i riket.

(4) Med nærstående menes en persons ektefelle, samboer eller mindreårige barn.

(5) Med å disponere bolig menes å direkte eller indirekte eie, leie eller på annet grunnlag ha rett til å bruke bolig.

(6) Med bolig menes:

a. boenhet med innlagt helårs vann og avløp, med mindre boenheten i henhold til reguleringsplan, kommuneplanens arealdel eller andre offentligrettslige regler på utflyttingstidspunktet ikke kan benyttes som bolig, og

b. enhver boenhet som faktisk er benyttet som bolig.

Som bolig anses likevel ikke boenhet som er anskaffet minst fem år før det inntektsåret det tas opphold i utlandet og som i denne perioden ikke har vært benyttet som bolig av skattyteren eller dennes nærstående.

Presidenten: Til § 2-1 nytt tredje ledd foreligger et avvikende forslag, nr. 1, fra Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«Skatteloven § 2-1 nytt tredje ledd bokstav b skal lyde:

For person som tar fast opphold i utlandet, opphører bostedet i riket for det inntektsåret det godtgjøres at personen ikke har oppholdt seg i riket i en eller flere perioder som overstiger 72 dager i inntektsåret og at personen eller dennes nærstående ikke har disponert bolig i riket. Bostedet opphører uansett ikke før det tidspunkt personen eller dennes nærstående ikke lenger disponerer bolig i riket.»

Presidenten vil gjøre oppmerksom på at dette forslaget skal gjelde bokstav a, ikke b, slik det står i innstillingen.

Fremskrittspartiet har dessuten varslet at de går mot bokstav b.

Det voteres først alternativt mellom komiteens innstilling til tredje ledd bokstav a og forslaget fra Fremskrittspartiet.

Det voteres så over komiteens innstilling til tredje ledd bokstav b.

Til slutt voteres det over paragrafens øvrige ledd og bokstaver.

V o t e r i n g :

1. Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling til § 2-1 tredje ledd bokstav a og forslaget fra Fremskrittspartiet – med den foretatte rettelse – bifaltes innstillingen med 59 mot 12 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 13.54.49)

2. Komiteens innstilling til § 2-1 tredje ledd bokstav b bifaltes med 60 mot 12 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 13.55.18)

3. Komiteens innstilling til paragrafens øvrige ledd og bokstaver bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

Nåværende fjerde, femte og åttende ledd bokstav f) oppheves.

Nåværende tredje, sjette, syvende, åttende og niende ledd blir henholdsvis syvende, åttende, niende, tiende og ellefte ledd.

Presidenten: Fremskrittspartiet har varslet at de går mot å oppheve fjerde ledd.

Det voteres først over opphevelse av fjerde ledd, deretter over opphevelse av femte og åttende ledd bokstav f samt over påfølgende paragrafforskyvning.

V o t e r i n g :

1. Komiteens innstilling om opphevelse av nåværende fjerde ledd bifaltes med 61 mot 12 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 13.56.02)

2. Komiteens innstilling om opphevelse av nåværende femte og åttende ledd bokstav f samt påfølgende paragrafforskyvning bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

VIII

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

Ny § 4-4 skal lyde:

§ 4-4. Forpliktelse etter avtale om verdipapirlån

Ved fastsettelse av skattepliktig formue gis det fradrag for forpliktelse til å levere tilbake identisk verdipapir etter avtale om verdipapirlån som nevnt i § 9-11.

Presidenten: Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 60 mot 13 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 13.56.42)

Videre var innstillet:

Ny § 6-23 skal lyde:

§ 6-23. Utbyttekompensasjon

Det gis ikke fradrag for utbyttekompensasjon som nevnt i § 10-11 tredje ledd.

Presidenten: Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 47 mot 25 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 13.57.10)

Videre var innstillet:

§ 6-40 nytt syvende ledd skal lyde:

Rentekompensasjon etter avtale om verdipapirlån som nevnt i § 9-11, regnes som renter på gjeld. Som rentekompensasjon regnes et beløp som motsvarer den rente som i låneperioden er utdelt på et utlånt verdipapir. Bestemmelsen i § 10-11 tredje ledd tredje punktum gjelder tilsvarende.

Presidenten: Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet har varslet at de vil stemme mot første og andre punktum, mens Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet vil stemme mot tredje punktum.

Det votes først over første og andre punktum, deretter over tredje punktum.

V o t e r i n g :

1. Komiteens innstilling til første og andre punktum bifaltes med 60 mot 13 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 13.57.51)
2. Komiteens innstilling til tredje punktum bifaltes med 49 mot 24 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 13.58.14)

Videre var innstillet:

Ny § 9-11 skal lyde:

§ 9-11. Lån av verdipapirer

(1) *Gevinst anses ikke realisert ved etablering og innfrielse av verdipapirlån. Slik gevinst anses likevel realisert når vilkårene nedenfor i denne paragraf ikke er oppfylt.*

(2) *Tap anses ikke realisert ved etablering og innfrielse av verdipapirlån.*

(3) *Med verdipapirlån forstås en avtale hvor eieren av et verdipapir (utlåneren), mot annet vederlag enn kjøpesummen for dette, overdrar verdipapiret til den annen avtalepart (innlåneren), og hvor den annen avtalepart er forpliktet til å tilbakeføre et identisk verdipapir til den opprinnelige eieren mot annet vederlag enn kjøpesummen for dette.*

(4) *Bestemmelsen i første ledd første punktum gjelder når det er inngått en skriftlig avtale om verdipapirlån, og*

- a. *lånet gjelder aksje, grunnfondsbevis eller ihendehaverobligasjon, tatt opp til notering på børs som definert i børsloven § 1-3 annet ledd, eller tilsvarende notering på utenlandsk børs, og*
- b. *innlåneren påtar seg en forpliktelse til å kompensere utlåneren for all avkastning som i låneperioden utdeles på det utlånte verdipapiret, og*

c. *transaksjonen registreres som lånetransaksjon i vedkommende verdipapirregister, når lånet omfatter verdipapir som er registrert i et verdipapirregister opprettet i medhold av verdipapirregisterloven § 3-1.*

(5) *Ved utlån av aksje i aksjeselskap og allmennaksjeselskap hjemmehørende i Norge og grunnfondsbevis i sparebanker, skal bestemmelsen i første ledd første punktum bare gjelde dersom lånet er innfridd ved tilbakeføring av et identisk verdipapir til utlånerens verdipapirkonto 1. januar i året etter utlånsåret.*

(6) *Verdipapiret anses realisert, og gevinst tas til inntekt og tap kommer til fradrag, når det anses klart at verdipapirlånet ikke vil bli innfridd med tilbakeføring av et identisk verdipapir til utlåneren.*

(7) *Departementet kan gi bestemmelsen i første ledd første punktum anvendelse for andre finansielle instrumenter enn nevnt i fjerde ledd a.*

Presidenten: Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 60 mot 13 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 13.58.41)

Videre var innstillet:

Ny § 9-12 skal lyde:

§ 9-12. *Realisasjon av verdipapir dekket ved lån (dekket shortsalg)*

(1) *Verdipapir som skattyter har fått tilgang til etter en avtale om verdipapirlån som nevnt i § 9-11 tredje ledd, anses realisert når skattyter erverver et identisk verdipapir (dekningskjøp). Verdipapiret anses likevel realisert senest på det tidspunkt skattyter gjør opp sin forpliktelse etter låneavtalen.*

(2) *Gevinst og tap skal beregnes etter følgende regler:*

- a. *Utgangsverdien settes til vederlaget ved realiseringen.*
- b. *Inngangsverdien settes til summen av:*
 1. *anskaffelseskostnaden ved dekningskjøpet, eventuelt beløp som trer i stedet for tilbakelevering av lånt verdipapir,*
 2. *premie (vederlag for lånet) betalt til utlåneren, og*
 3. *kompensasjon for annen avkastning enn utbytte utdelt på utlånt verdipapir i låneperioden.*

c. *Det gjøres ikke tillegg for positivt RISK-beløp etter § 10-34 på dekningskjøpt aksje eller grunnfondsbevis i sparebanker.*

Presidenten: Til andre ledd bokstav b nr. 3 foreligger et avvikende forslag, nr. 2, fra Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«Skatteloven ny § 9-12 andre ledd bokstav b nr. 3 skal lyde:

3. kompensasjon for avkastning utdelt på utlånt verdipapir i låneperioden.»

Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet har varslet at de vil stemme mot hele paragrafen.

Det voterer først over forslaget fra Fremskrittspartiet.

V o t e r i n g s t a v l e n e viste at 56 representanter stemte mot forslaget og 17 representanter stemte for. (Voteringsutskrift kl. 13.59.19)

Torbjørn Hansen (H) (fra salen): President! Jeg stemte feil. Jeg stemte for, men skulle ha stemt imot.

Presidenten: Presidenten registrerer da at det skal være 57 stemmer *mot* lovforslaget og 16 *for*. Forslaget fra Fremskrittspartiet er dermed forkastet.

Det voterer så over komiteens innstilling til hele paragrafen.

Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet har varslet at de går imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling til ny § 9-12 bifaltes med 59 mot 13 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 14.00.05)

Videre var innstillet:

§ 10-10 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Bestemmelsene i §§ 10-11 til 10-13 gjelder også for skattyter som oppbærer utbyttekompensasjon som nevnt i § 10-11 tredje ledd fra selskap mv. som nevnt i § 10-1.

§ 10-11 nytt tredje ledd skal lyde:

Mottatt utbyttekompensasjon etter en avtale om verdipapirlån som nevnt i § 9-11, regnes som utbytte på utlånt aksje. Som utbyttekompensasjon regnes et beløp som motsvarer det utbyttet som i låneperioden er utdelt på en utlånt aksje. Slik utbyttekompensasjon skal anses å være betalt mellom partene i en avtale om verdipapirlån, uavhengig av om avtalen inneholder en egen bestemmelse om slik betaling.

Nåværende tredje til syvende ledd blir fjerde til åttende ledd.

§ 10-11 fjerde ledd skal lyde:

Som innbetalt aksjekapital etter reglene i *annet* ledd regnes ikke aksjer som er utstedt ved forhøyelse av aksjekapitalen uten nyttegning, og tilskrivning på aksjer.

§ 10-13 skal lyde:

§ 10-13. *Utenlandsk aksjonær*

Av utbytte som utdeles til aksjonær som er hjemmehørende i utlandet, svares skatt til staten etter en sats som fastsettes av Stortinget i det årlige skattevedtak, jf. kapittel 15. Skatteberegningen skjer under ett i den kommunen der selskapet har sitt kontor eller styret har sitt sete, eventuelt ved Sentralskattekontoret for storbedrifter dersom selskapet lignes der. Selskapet er ansvarlig for

den skatten som etter denne paragraf faller på aksjonærene. *Foregående punktum gjelder ikke skatt på utbyttekompensasjon som nevnt i § 10-11 tredje ledd. Ansvar for slik skatt påhviler innlåner som etter avtale om verdipapirlån, jf. § 9-11, svarer slik kompensasjon til kontraktspart hjemmehørende i utlandet.* Reglene i denne paragraf gjelder ikke for utdeling fra obligasjonsfond.

Presidenten: Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet har varslet at de går imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 47 mot 25 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 14.00.31)

Videre var innstillet:

Ny § 14-24 skal lyde:

§ 14-24. Gevinst og tap ved realisasjon av verdipapir dekket ved lån

Gevinst og tap ved realisasjon av verdipapir dekket ved lån (dekket shortsalg) inntektsføres eller fradragføres når verdipapiret anses realisert etter § 9-12 første ledd.

§ 16-30 nytt niende ledd skal lyde:

Ved beregning av eierkrav etter denne paragraf medregnes ikke aksjer som er utlånt eller innlånt etter avtale om verdipapirlån som nevnt i § 9-11 tredje ledd.

Nåværende niende ledd blir tiende ledd.

Presidenten: Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet har varslet at de går imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 59 mot 13 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 14.01.00)

Videre var innstillet:

IX

Endringene under I og VIII trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Endringene under II trer i kraft straks.

Endringene under III og VII trer i kraft med virkning fra og med inntektsåret 2004.

Endringene under IV og VI trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2003.

Endringene under V trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2002.

Overgangsbestemmelse

Ved ikrafttredelse av endringene under VII gjelder følgende overgangsregel:

Til skatteloven § 2-1 fjerde ledd:

En person som har tatt opphold i utlandet og som ikke er skattepliktig til riket ved utløpet av inntektsåret 2003 på grunnlag av skatteloven § 2-1 fjerde ledd, skal anses som skattemessig bosatt i utlandet fra og med 1. januar 2004.

Presidenten: Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet har varslet at de går mot første ledd, mens Fremskrittspartiet har varslet at de går mot overgangsbestemmelsen.

V o t e r i n g :

1. Komiteens innstilling til første ledd bifaltes med 60 mot 13 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 14.01.31)
2. Komiteens innstilling til andre, tredje, fjerde og femte ledd bifaltes enstemmig.
3. Komiteens innstilling til overgangsbestemmelsen bifaltes med 60 mot 12 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 14.01.58)

Presidenten: Det votes over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet bifaltes enstemmig.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

S a k n r . 3

Referat

1. (110) Lagtingets presidentskap melder at Lagtinget har antatt Odelstingets vedtak til
 1. lov om endringer i lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene og i enkelte andre lover (forenkling av statlig regelverk rettet mot kommunesektoren m.v.) (Besl. O. nr. 79 (2002-2003))
 2. lov om endringer i lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. og i lov 9. mars 1973 nr. 14 om vern mot tobakksskader (Besl. O. nr. 80 (2002-2003))
 - og at lovvedtakene er sendt Kongen.
2. (111) Statsministerens kontor melder at
 1. lov om endringer i lov 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø mv. (tilrettelegging for og oppfølging av sykmeldte mv.) og om endringer i folketrygdloven, brann- og eksplosjonsvernloven og eltilsynsloven (Besl. O. nr. 72 (2002-2003))
 - er sanksjonert under 30. april 2003
 - Enst.: Nr. 1 og 2 vedlegges protokollen.
3. (112) Lov om endringer i lov 20. desember 1985 nr. 108 om folkebibliotek (Ot.prp. nr. 82 (2002-2003))
 - Enst.: Sendes familie-, kultur- og administrasjonskomiteen.
4. (113) Lov om endringer i sentralbankloven og finansieringsvirksomhetsloven og om opphevelse av valuta-reguleringsloven og penge- og kreditreguleringsloven (Ot.prp. nr. 81 (2002-2003))
 - Enst.: Sendes finanskomiteen.

Møtet hevet kl. 14.05.
